

תעשיית המיחזור

דיון עם המשרד להגנת הסביבה

18/1/2018

תעשיית המיחזור במשבר

- מאפיינים בענף:

- חוסר וודאות כלכלית, בשל תנודות במחירי שוק של חומרי גלם (שלא לדבר על משבר סין!!!)

- חוסר וודאות רגולטורית:

- היעדר תוכנית רציפה ויציבה

- היעדר מדיניות כוללת לטיפול בפסולות

- במבחן התוצאה:

- מתקנים נסגרים

- אין עלייה באחוזי המיחזור

- הציבור מאבד אמון ומקטין את שיתוף הפעולה

תוכנית כוללת לשוק הטיפול בפסולת

נדרשת תוכנית אופרטיבית כוללת לשוק הפסולת:

- התייחסות למגוון הזרמים ולפתרונות סביבתיים נאותים לזרמים אלו
- ראייה כוללת של המשק ובחינה של ההשלכות הרחביות שעלולות להתקיים
- קביעת תוכנית ליישום, בלוחות זמנים ברורים, ישימים וארוכי טווח (בלי לזגזג)
- התייחסות לטווח הארוך, אולם גם לטווח המיידי ולטווח הקצר

תוכנית כוללת לשוק הטיפול בפסולת

פועל יוצא מכך:

- קביעת מערכי איסוף
- קביעת מיקומים גיאוגרפיים למתקני מיון והפרדה ומתקני טיפול קצה

והכל בלוחות זמנים ברורים, ישימים וארוכי טווח

קשיים מרכזיים בתחום הטיפול בפסולת

- קשיים בהקמת מתקנים
- מחסור בפסולת למיחזור
- חוסר כדאיות כלכלית בתפעול המתקן
- מחסור בשוק לתוצרי המיחזור

קשיים בהקמת מתקנים

- קושי באיתור וקבלת שטח (NIMBY, מניעה בתב"עות)
- היעדר תמיכות כספיות ביזם
- חוסר זכאות למענקים מתוקף החוק לעידוד השקעות הון

קשיים בהקמת מתקנים

• פתרונות מוצעים:

- הגדרת חלקות בתוך אזורי תעשייה רק לתעשיית מיחזור.
- תכנון והקמת פארקי מיחזור.
- תיעדוף להקצאות קרקע ולקידום הקמת מתקני מיחזור (תמרוץ ממשלתי למנהלות אזורי תעשייה).
- הקצאה בפטור ממכרז של קרקעות באזורי ביקוש לתעשיית מיחזור, ללא מגבלת פריפריאליות (כקיים היום).
- יצירת מסלול תמיכות לתעשיית המיחזור

שינוי קונספציה – תמיכה ישירה במתקנים

מתקציב הקרן לשמירת הניקיון

הקצאת תקציבים של הקרן לשמירת הניקיון לטובת התעשייה

- המגזר העסקי משלם כ- 20% מהתקציב המצטבר בקרן לשמירת הניקיון (היטלים, קנסות, ...)
- חרף זאת, מעט מאד מהתקציב מוחזר למגזר העסקי במישרין, אלא מופנה לעידוד רשויות מקומיות.
- התוצאות מדברות בעד עצמן...

מטרות הקרן יכולות להתממש אם תדאג המדינה לתמרץ את
המגזר העסקי להקים ולתפעל מתקנים לטיפול בפסולת

מחסור בפסולת למיחזור

- היעדר פיקוח (אתרים פיראטיים)
- פגיעה ביצרנים של יצוא פסולות ללא פיקוח מספק (לרשפ"ת ולחו"ל)
- היעדר הגדרות ברורות של "מיחזור" ו"שימוש חוזר"
- חוסר וודאות במדיניות המשרד הגנת הסביבה
- היטל הטמנה נמוך

מחסור בפסולת למיחזור

• פתרונות מוצעים:

- קביעת הגדרות ברורות של מיחזור, ומוצר לשימוש חוזר.
- קביעת תוכנית אב לטיפול בפסולת שתגדיר חלוקה לזרמי פסולת ופתרונות טיפול לשנים קדימה.
- דרישת דיווח מרשויות מקומיות על כמויות איסוף פסולת ויעדי קצה של הפסולת שיוצאת מתחומן.
- העלאת היטל הטמנה (חישוב מחדש של עלויות חיצוניות).

חוסר כדאיות כלכלית בתפעול המתקן

- היעדר כלי סיוע כלכליים: השפעות חריפות של תנודות בינלאומיות
- עלויות גבוהות של שאריות הטמנה

• פתרונות מוצעים:

- הקמת מנגנוני תמיכה בתעשיית המיחזור.
- קביעת פטור מתשלום היטלים בגין שאריות הטמנה של תעשיית המיחזור.

מחסור בשוק לתוצרי מיחזור

- מגבלות בשל תקינה: באריזות למזון, במוצרי בנייה ועוד יש מגבלות על שימוש בחומר ממוחזר בשל התקינה.
- חוסר ידע בשוק לגבי איכויות ואפשרויות שימוש בחומרים ממוחזרים
- היעדר טכנולוגיות לשימוש בחומרים ממוחזרים

מחסור בשוק לתוצרי מיחזור

• פתרונות מוצעים

- עידוד מו"פ יישומי, למציאת חלופות שימוש בחומרי גלם ממוחזרים.
- הקמת מרכז ידע וניסויים בחומרים ממוחזרים
- הגברת רכש ציבורי של מוצרי המשך
- בחינת תקינה רלוונטית למוצרי ההמשך השונים, וקידום רוויזיות איפה שניתן